

تاریخ: ۹۵/۹/۱۵
شماره: ۲۷۴۴۸
پیوست:

بسمه تعالی

سازمان نظام مهندسی ساختمان
شورای مرکزی

آشنایی با قانون و مقررات

مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی

(با رویکرد تنظیم اظهارنامه مالیاتی عملکرد سال ۱۳۹۴)

مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی

بر اساس ماده (۱۰۵) قانون مالیاتهای مستقیم جمع درآمد شرکتها و درآمد ناشی از فعالیتهای انتفاعی سایر اشخاص حقوقی از منابع مختلف در ایران یا خارج از ایران تحصیل می شود، پس از وضع زیانهای حاصل از منابع غیرمعاف و کسر معافیتهای مقرر به استثنای مواردی که طبق مقررات این قانون دارای نرخ جداگانه ای می باشد، مشمول مالیات به نرخ بیست و پنج درصد (۲۵٪) خواهند بود.

به منظور تکریم مؤدیان مالیاتی و افزایش سطح رضایت مندی و کاهش تردهای غیرضروری آنان، اظهارنامه های مالیاتی عملکرد سال ۱۳۹۴ از طریق سامانه عملیات الکترونیکی مؤدیان مالیاتی به نشانی www.tax.gov.ir و با استفاده از شناسه ملی به عنوان نام کاربری (user name) و کد رهگیری که در هنگام مرحله اول ثبت نام الکترونیکی تخصیص یافته به عنوان رمز عبور (password) ارسال می شود.

تکالیف اشخاص حقوقی در قانون مالیاتهای مستقیم

اشخاص حقوقی پس از تأسیس، مکلفند اقداماتی به شرح ذیل انجام دهند:

دریافت دفترچه ثبت نام اشخاص حقوقی از اداره کل امور مالیاتی، تشکیل پرونده و پرداخت حق تمبر سهام و سهم الشرکه کلیه شرکتهای ایرانی موضوع قانون تجارت به استثنای شرکتهای تعاونی بر اساس ارزش اسمی

« صفحه ۱ از ۱۲ »

سازمان نظام مهندسی ساختمان
«شورای مرکزی»

بسمه تعالی

تاریخ: ۱۳۹۵/۰۱/۰۱
شماره: ۱۳۹۵/۰۱/۰۱
پیوست: ۱

است). ضمن تسلیم فهرستی متضمن نام و نشانی دریافت کنندگان حقوق و میزان آن، از طریق سامانه الکترونیکی مؤذیان مالیاتی، به اداره امور مالیاتی محل پرداخت و در ماههای بعد فقط تغییرات را صورت دهند.

۶- از تاریخ ۱۳۹۵/۰۱/۰۱ پرداخت‌هایی که کارفرمایان به اشخاص حقیقی غیر از کارکنان خود که مشمول پرداخت کسورات بازنشستگی یا بیمه نمی‌باشند، با عنوان حق المشاوره، حق حضور در جلسات، حق تحقیق و حق پژوهش پرداخت می‌کنند، مشمول مالیات مقطوع به نرخ ۱۰٪ می‌باشند.

کارفرمایان موظف می‌باشند در موقع پرداخت یا تخصیص، مالیات متعلقه را کسر و تا پایان ماه بعد با اعلام مشخصات دریافت کنندگان به اداره امور مالیاتی پرداخت کنند.

۷. در صورت پرداخت مال الاجاره (موضوع تبصره ۹ ماده ۵۳) مالیات تکلیفی را در هر پرداخت کسر و ظرف ده روز (از تاریخ ۱۳۹۵/۱/۱ عبارت «ظرف ده روز به «پایان ماه بعد» اصلاح شده است.) به حساب تعیین شده واریز و رسید آن را به موجد تسلیم نمایند.

۸- در صورت پرداخت موارد مذکور در ماده (۱۰۴) قانون مالیاتها مالیات تکلیفی را تا پایان ماه بعد به حساب تعیین شده واریز و فهرست آن را به اداره امور مالیاتی ذیربط تسلیم نمایند. (از تاریخ ۱۳۹۵/۱/۱ با توجه به حذف ماده ۱۰۴ در اصلاحیه اخیر قانون مالیاتهای مستقیم، مؤذیان ملزم به رعایت این تکلیف نمی‌باشند)

۹- حداکثر ظرف چهار ماه شمسی پس از پایان سال مالی، اظهارنامه و ترازنامه و حساب سود و زیان متکی به دفاتر اسناد و مدارک خود را به همراه فهرست هویت شرکا و سهامداران و حسب مورد میزان سهم شرکت یا تعداد سهام و نشانی هر یک از آنها، به اداره امور مالیاتی که محل فعالیت اصلی شخص حقوقی در آن واقع است تسلیم و مالیات متعلق را پرداخت نمایند.

« صفحه ۳ از ۱۲ »

سازمان نظام مهندسی ساختمان
«شورای مرکزی»

بسمه تعالی

تاریخ: ...
شماره: ...
پیوست: ...

در صورت انحلال شخص حقوقی، مدیران تصفیه مکلف می‌باشند ظرف شش ماه از تاریخ انحلال، اظهارنامه مالیاتی آخرین دوره عملیات شخص حقوقی را تسلیم و مالیات متعلق را پرداخت نمایند.

تشخیص در آمد مشمول مالیات اشخاص حقوقی

بر اساس ماده (۱۰۶) قانون مالیاتها، در آمد مشمول مالیاتها، در مورد اشخاص حقوقی (به استثنای درآمدهائی که طبق مقررات این قانون نحوه دیگری برای تشخیص آن مقرر شده است) از طریق رسیدگی به دفاتر قانونی و در موارد خاص به طور «علی الرأس» تشخیص می گردد.

۱) تشخیص در آمد مشمول مالیات بر مبنای رسیدگی به دفاتر قانونی:

- اشخاص حقوقی مکلف به ثبت فعالیت‌های شغلی خود در دفاتر روزنامه و کل موضوع قانون تجارت هستند و باید دفاتر و اسناد مربوطه را مطابق استانداردهای پذیرفته شده حسابداری، نگاهداری کنند، چنانچه دفاتر و اسناد و مدارک این مؤدیان مورد قبول قرار گیرد، در آمد مشمول مالیات آنان مطابق ماده (۹۴) قانون مالیاتها به شرح ذیل محاسبه می شود:

(استهلاکات + هزینه‌های قابل قبول) - (سایر درآمدها + فروش کالا و خدمات) = در آمد مشمول مالیات

۲) تشخیص در آمد مشمول مالیات از طریق علی الرأس

در موارد ذیل، در آمد مشمول مالیات به صورت «علی الرأس» تشخیص خواهد شد:

- چنانچه تا موعد مقرر ترازنامه و حساب سود و زیان تسلیم نشده باشد.

سازمان نظام مهندسی ساختمان
«شورای مرکزی»

بسمه تعالی

تاریخ:

شماره:

پیوست:

- چنانچه مودی به درخواست کتبی اداره امور مالیاتی مربوط از ارائه دفاتر و یا مدارک حساب در محل کار خودداری نماید.

- چنانچه دفاتر و اسناد و مدارک ابرازی برای محاسبه درآمد مشمول مالیات به نظر اداره امور مالیاتی غیرقابل رسیدگی تشخیص داده شود، یا به علت عدم رعایت موازین قانونی و آیین نامه مربوطه مورد قبول واقع نشود، که در این صورت مراتب باید با ذکر دلایل کافی کتباً به مودی ابلاغ و پرونده برای رسیدگی و اظهار نظر در مورد امکان رسیدگی به دفاتر به هیاتی متشکل از ۳ نفر بازرس منتخب رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور محول گردد.

پس از اجرای طرح جامع مالیاتی در ادارات امور مالیاتی (ظرف مدت سه سال از تاریخ ابلاغ اصلاحیه قانون مالیاتهای مستقیم) درآمد مشمول مالیات بر اساس میزان سوددهی فعالیت و مقررات مربوطه تعیین خواهد شد.

***

***

***

هزینه‌های قابل قبول (در صورت قبولی دفاتر)

هزینه‌هایی برای تشخیص درآمد مشمول مالیات قابل قبول خواهند بود که:

(۱) در حدود متعارف متکی به مدارک باشند.

(۲) منحصراً مربوط به تحصیل درآمد مؤسسه در دوره مالی مربوط به رعایت حد نصاب‌های مقرر باشد.

نکته ۱) هزینه‌های مربوط به درآمدهایی که از پرداخت مالیات معاف یا مشمول مالیات با «نرخ صفر» بوده و یا با نرخ مقطوع محاسبه می‌شود، به عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی شناخته نمی‌شوند.

«صفحه ۵ از ۱۲»

سازمان نظام مهندسی ساختمان
شورای مرکزی

بسمه تعالی

تاریخ: ۱۳۹۵/۱/۱

شماره: ۱۳۹۵/۱/۱

پیوست: ۱

نکته ۲) از تاریخ ۱۳۹۵/۱/۱ به بعد پذیرش هزینه‌های پرداختی قابل قبول مالیاتی موضوع این قانون که به شیوه تهاتری انجام شود از مبلغ ۵۰ میلیون ریال به بالا منوط به پرداخت یا تسویه وجه آن از طریق سامانه بانکی خواهد بود.

برخی از هزینه‌های قابل قبول بر اساس ماده (۱۴۸) قانون مالیاتها عبارتند از:

- قیمت خرید کالای فروخته شده و یا قیمت مواد مصرفی در کالا و خدمات فروخته شده
- قیمت خرید کالای فروخته شده و یا قیمت خرید مواد مصرفی در کالا و خدمات فروخته شده.
- هزینه‌های استخدامی متناسب با خدمت کارکنان بر اساس مقررات استخدامی و شرح بند (۲) ماده (۱۴۸) قانون مالیاتها)

- کرایه محل موسسه و اجاره بهای ماشین آلات ادوات مربوطه در صورتی که اجاری باشد.

- مخارج سوخت، روشنایی، آب، مخابرات و ارتباطات.

- وجوه پرداختی بابت انواع بیمه مربوط به عملیات و دارائی موسسه

- مخارج حمل و نقل و هزینه‌های ایاب و ذهاب، پذیرایی و انبارداری

محاسبه استهلاك دارائی‌ها:

برخی مواردی که باید در محاسبه استهلاك دارائی‌ها رعایت گردد عبارتند از:

۱. آن قسمت از دارائی ثابت که بر اثر استعمال یا گذشت زمان یا سایر عوامل بدون توجه به تغییر قیمتها ارزش

آن تقلیل می یابد قابل استهلاك است.

۲. ماخذ استهلاك قیمت تمام شده دارائی می باشد.

سازمان نظام مهندسی ساختمان
شورای مرکزی

بسمه تعالی

سارنسخ: ۱۳۹۴/۴/۳۱
شماره: ۱۱۳
پیوست: ۱

۳. استهلاکات از تاریخی محاسبه می‌شود که دارائی قابل استهلاک آماده برای بهره برداری، در اختیار مؤسسه قرار می‌گیرد.

نکته ۱) در صورتی که دارائی قابل استهلاک در خلال ماه در اختیار مؤسسه قرار گیرد، ماه مزبور در محاسبه منظور نخواهد شد.

نکته ۲) دوره بهره برداری آزمایشی جزء بهره برداری محسوب نمی‌گردد.

محاسبه استهلاک:

الف) در مواردی که طبق جدول استهلاکات مذکور در ماده ۱۵۱ قانون مالیاتها برای استهلاک نرخ تعیین شود، نرخها ثابت بوده و در هر سال مابه التفاوت قیمت تمام شده سال مورد استهلاک و مبلغی که در سالهای قبل برای آن به عنوان استهلاک منظور شده است اعمال می‌گردد.

ب- در مواردی که طبق جدول مذکور در ماده ۱۵۱ قانون مالیاتها، مدت تعیین شده در هر سال بطور مساوی از قیمت تمام شده مال به نسبت مدت مقرر استهلاک منظور می‌گردد

نکته مهم: در اصلاحیه مصوب ۱۳۹۴/۴/۳۱ قانون مالیاتهای مستقیم، مواد (۱۵۰) و (۱۵۱) حذف شده است، از ابتدای سال در خصوص محاسبه استهلاک باید بر اساس ماده (۱۴۹) اصلاحی قانون مذکور عمل شود.

مراجع حل اختلاف

در مواردی که مؤدی نسبت به برگ تشخیص مالیات ابلاغ شده، معترض باشد، می‌تواند ظرف سی روز از تاریخ ابلاغ شخصاً یا به وسیله وکیل تام الاختیار خود به اداره امور مالیاتی مراجعه و با ارائه دلائل و اسناد و مدارک کتباً

« صفحه ۷ از ۱۲ »

سازمان نظام مهندسی ساختمان
«شورای مرکزی»

بسمه تعالی

تاریخ: ۱۳۹۴/۰۳/۰۳

شماره: ۸۸۶۶۴۱۵۶

پیوست: ۱

تقاضای رسیدگی مجدد نماید. در صورتی که مسئول مربوطه دلائل و اسناد و مدارک ابزاری را در تعدیل درآمد، موثر تشخیص دهد و نظر او مورد قبول مؤدی قرار گیرد، مراتب ظهر برگ تشخیص منعکس و به امضاء مسئول مربوطه و مؤدی رسیده و درآمد مشمول مالیات تعیین شده قطعی می گردد.

هرگاه دلائل و اسناد و مدارک ابزاری در رد یا تعدیل درآمد مندرج در برگ تشخیص موثر واقع نگردد، پرونده به هیأت حل اختلاف مالیاتی ارجاع خواهد گردید و رأی هیأت با اکثریت آراء قطعی و لازم الاجراست، مگر اینکه ظرف مدت (۲۰) روز از تاریخ ابلاغ رأی، از طرف مأمورین مالیاتی مربوطه یا مؤدی مورد اعتراض کتبی قرار گیرد که در این صورت پرونده جهت رسیدگی به هیأت حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر محول خواهد شد. در این مرحله مؤدی مکلف است مقدار مالیات مورد قبول را در همان مهلت مقرر پرداخت و نسبت به مازاد بر آن اعتراض خود را تسلیم نماید.

معافیت مالیاتی

اشخاص حقوقی با توجه به نوع فعالیت خود حسب مورد می توانند از معافیت موضوع مواد (۱۳۲)، (۱۳۳)، (۱۳۴)، (۱۳۸) و تبصره (۳) آن، (۱۳۹)، (۱۴۱)، (۱۴۲)، (۱۴۳) و (۱۴۵) قانون مالیاتها استفاده نمایند.

نکته ۱) مطابق تبصره ماده (۱۹۳) قانون مالیاتها، عدم تسلیم اظهارنامه و ترازنامه و حساب سود و زیان در دوره معافیت موجب عدم استفاده از معافیت های مقرر در سال مربوطه خواهد شد.

نکته ۲) بر اساس تبصره (۲) ماده (۱۱۹) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه، در طول اجرای برنامه (۱۳۹۴ - ۱۳۹۰) تسلیم اظهارنامه در موعد مقرر شرط برخورداری از هرگونه معافیت های مالیاتی است.

«صفحه ۸ از ۱۲»

سازمان نظام مهندسی ساختمان
شورای مرکزی

بسمه تعالی

تاریخ:

شماره:

پیوست:

نکته ۳) طبق بند «د» تبصره (۹) قانون بودجه سال ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ کل کشور، عدم ثبت نام برای دریافت شماره اقتصادی، در مهلت تعیین شده به موجب محرومیت از کلیه معافیت‌ها و بخشودگی جریمه‌های مقرر در قانون مالیاتهای مستقیم و قانون مالیات بر ارزش افزوده در سال مربوط می‌گردد.

تشویقات مالیاتی

ردیف	موضوع	تشویقات
۱	مؤدیانی که به تکالیف قانونی خود راجع به تسلیم به موقع اظهارنامه یا ترازنامه و حساب سود و زیان و پرداخت یا ترتیب پرداخت مالیات طبق اظهارنامه یا ترازنامه و حساب سود و زیان و حسب مورد، ارائه به موقع دفاتر و اسناد و مدارک خود اقدام نموده اند، در موارد مذکور در ماده (۲۳۹) قانون مالیاتها، هر گاه برگ تشخیص مالیاتی صادره را قبول یا با اداره امور مالیاتی توافق نمایند و نسبت به پرداخت یا ترتیب پرداخت آن اقدام نمایند.	معافیت از ۱۰٪ جرائم متعلقه مقرر در قانون مالیاتها
۲	در صورت پرداخت یا ترتیب پرداخت مالیات توسط این گونه مؤدیان (ردیف فوق الذکر) ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ برگ قطعی مالیات	معافیت از ۴۰٪ جرائم متعلقه مقرر در قانون مالیاتها
۳	علی الحساب پرداختی بابت مالیات بر عملکرد در هر سال مالی قبل از سر رسید مقرر در قانون مالیاتها	جایزه ای معادل ۱٪ مبلغ پرداختی به ازاء هر ماه تا سر رسید مقرر

سازمان نظام مهندسی ساختمان
شورای مرکزی

بسمه تعالی

تاریخ:

شماره:

پیوست:

جرائم مالیاتی:

ردیف	موضوع	جریمه عملکرد تا پایان سال ۱۳۹۴	جریمه عملکرد از تاریخ ۱۳۹۵/۱/۱
۱	پرداخت مالیات پس از سررسید مقرر	به ازاء هر ماه ۲/۵٪ مالیات	به ازاء هر ماه ۲/۵٪ مالیات
۲	عدم تسلیم اظهارنامه	۴۰٪ مالیات متعلق (غیر قابل بخشودگی)	۳۰٪ مالیات متعلق (غیر قابل بخشودگی)
۳	مؤدیانی که اظهارنامه خود را تسلیم می نمایند لیکن درآمدهای کتمان شده یا هزینه‌های غیرواقعی داشته اند	۴۰٪ مالیات متعلق به درآمد کتمان شده یا هزینه غیرواقعی (غیر قابل بخشودگی)	۳۰٪ مالیات برای هر یک از موارد مذکور
۴	عدم تسلیم ترازنامه و حساب سود و زیان یا عدم ارائه دفاتر	۲۰٪ مالیات برای هر کدام از موارد مذکور	۲۰٪ مالیات برای هر یک از موارد مذکور
۵	ردّ دفتر	۱۰٪ مالیات	_____
۶	عدم تسلیم صورت یا فهرست یا قرارداد با مشخصات راجع به مؤدی توسط اشخاصی که به شرح مقررات قانون مالیاتها مکلف به تسلیم آن می‌باشند	عدم تسلیم لیست حقوق ظرف مهلت مقرر	۲٪ حقوق پرداختی
		عدم ارسال صورت یا فهرست یا قراردادهای پیمانکاری	۱٪ مبلغ کل قرارداد
۷	عدم پرداخت مالیات حقوق تکلیفی ظرف مهلت مقرر	۲۰٪ مالیات پرداخت نشده	۱۰٪ مالیات پرداخت نشده در موعد مقرر و ۲/۵٪ مالیات به ازاء هر ماه نسبت به مدت تأخیر از سررسید پرداخت
۸	عدم صدور صورتحساب یا عدم درج شماره اقتصادی خود و طرف معامله، یا استفاده از شماره اقتصادی خود برای مالیات دیگران یا شماره اقتصادی دیگران برای معاملات خود	۲٪ مورد معامله	۲٪ مورد معامله

«صفحه ۱۰ از ۱۲»

سازمان نظام مهندسی ساختمان
«شورای مرکزی»

بسمه تعالی

تاریخ: ۱۳۹۵/۰۱/۰۱

شماره: ۱۵۶/۸۸۶۶۴

پیوست: ۱

۹	عدم ارائه فهرست معاملات فصلی	۱٪ معاملات	۱٪ معاملات
۱۰	عدم ارائه گزارش حسابرسی مالی موضوع ماده (۲۷۲) در مهلت مقرر	_____	۲۰٪ مالیات متعلق
۱۱	عدم ارائه صورت حسابهای مربوط به خرید در سال عملکرد و سال بعد از آن	۱۰٪ صورت حسابهای ارائه نشده	_____
۱۲	عدم ثبت نام برای دریافت شماره اقتصادی در مهلت تعیین شده	محروریت از معافیتهای مقرر در قانون برای سال مربوطه و محروریت از بخشودگی جرائم مالیات بر ارزش افزوده و مالیاتهای مستقیم	_____

-برخی موارد مندرج در جداول فوق «جرم مالیاتی» محسوب شده و مرتکبان به موجب ماده (۲۷۴) قانون

مالیاتها به مجازاتهای درجه (۶) محکوم خواهند شد.

-اطلاعات این بروشور با رویکرد تنظیم و تسلیم اظهارنامه مالیاتی عملکرد سال ۱۳۹۴ ارائه و از تاریخ

۱۳۹۵/۰۱/۰۱ بر اساس اصلاحیه مصوب ۱۳۹۴/۴/۳۱ قانون مالیاتهای مستقیم عمل خواهد شد.

«صفحه ۱۱ از ۱۲»